

Sygn. akt II Ka 465/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Zawislak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Sebastiana Bryłki

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r.

sprawy skazanego **T. C.**

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 19 kwietnia 2016 r. sygn. akt II K 988/15

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę skazanego T. C. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 465/16

UZASADNIENIE

T. C. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt IV K 377/01 z dnia 30 listopada 2001 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny w wysokości 140 (stu czterdziestu) stawek dziennych ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, na podstawie art. 39 pkt. 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres dwóch lat; na mocy art. 39 pkt. 7 k.k. zobowiązano oskarżonego do świadczenia pieniężnego w kwocie 500 (pięćset) złotych na rzecz Fundacji (...) we W., na podstawie art. 62 § 2 k.k. zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 9 września 2001 r. do dnia 30 listopada 2001 r. zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 140 złotych tytułem opłaty oraz obciążono kosztami;
2. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 793/01 z dnia 5 lutego 2002 r., za dwa czyny z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 11 maja 2001 r. i za każdy z nich na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. po 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, wysokość jednej stawki ustalając na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. oskarżonemu T. C. wymierzono karę łączną w wymiarze jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w rozmiarze (stu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych jedna stawka, na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności w

stosunku do oskarżonego warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, na podstawie art. 73 § 2 k.k. orzeczono w stosunku do oskarżonego dozór kuratora sądowego, tytułem opłaty zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych oraz obciążono go kosztami postępowania w całości; Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2004 r. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary;

3. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt IV K 493/01 z dnia 15 lutego 2002 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny w wysokości 110 (sto dziesięć) stawek dziennych ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, na podstawie art. 39 pkt. 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres dwóch lat; na mocy art. 39 pkt. 7 k.k. zobowiązano oskarżonego do świadczenia pieniężnego w kwocie 400 (czterysta) złotych na rzecz Fundacji (...) w T., zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 110 złotych tytułem opłaty oraz obciążono kosztami;

4. Sądu Rejonowego w Węgrowie, sygn. akt II K 273/02 z dnia 18 lipca 2002 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. popełniony w dniu 20 października 2001 r. na karę grzywny w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku; na mocy art. 49 a k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz Fundacji na rzecz (...) świadczenie pieniężne w kwocie 200 (dwustu) złotych, zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 194 złotych tytułem kosztów procesu;

5. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 266/03 z dnia 21 listopada 2003 r., za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 28 stycznia 2003 r. i za czyn ten na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. 100 (sto) stawek dziennych grzywny, wysokość jednej stawki ustalając w oparciu o treść art. 33 § 3 k.k. na kwotę 10 (dziesięciu) złotych,

6. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 979/12 z dnia 5 grudnia 2012 r., za czyn z art. 278 § 1 i § 5 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w bliżej nieustalonym czasie do dnia 12 lipca 2012 r. na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego grzywnę w ilości 60 (sześćdziesiąt) stawek dziennych przyjmując na podstawie art. 33 § 2 k.k., iż jednak stawka dzienna jest równoważna kwocie 10 (dziesięć) złotych, na podstawie art. 69 § 1 i 2 i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat; zwolniono oskarżonego od uiszczenia opłaty i zasądzono od niego na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków postępowania kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych;

7. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 782/13 z dnia 19 listopada 2013 r., za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony dnia 29 maja 2013 r. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego grzywnę w ilości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych przyjmując na podstawie art. 33 § 2 k.k., iż jednak stawka dzienna jest równoważna kwocie 10 (dziesięć) złotych, na podstawie art. 69 § 1 i 2 i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono tytułem próby na okres 3 (trzech) lat; na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet grzywny orzeczonej wobec oskarżonego T. C. zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 29 maja 2013 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny, zasądzono od oskarżonego kwotę 420 złotych tytułem opłaty sądowej i obciążono wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w wysokości 70 złotych;

8. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 1428/13 z dnia 31 stycznia 2014 r., za czyn z art. 226 § 1 k.k., popełniony w dniu 26 października 2013 r. na karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny w kwocie po 10 (dziesięć) złotych każda z nich, na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonemu T. C. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 26, 27 i 28 października 2013 r. tj. trzy dni przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny; zasądzono od oskarżonego T. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 190 złotych kosztów postępowania, w tym 100 (sto) złotych tytułem opłaty;

9. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, sygn. akt II K 960/14 z dnia 31 marca 2015 r., za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony dnia 11 lipca 2014 r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 275 § 1 k.k., popełniony dnia 7 sierpnia 2014 r. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony dnia 21 sierpnia 2014 r. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności połączono i orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 300 (trzysta) złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami sądowymi w kwocie 100 (sto) złotych;

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyrokiem łącznym z dnia 19 kwietnia 2016 r.:

I. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396) orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie II K 782/13 i Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 31 stycznia 2014 r. w sprawie II K 1428/13 jednostkowe kary grzywny orzeczone za poszczególne przestępstwa łączy i orzeka karę łączną 250 stawek dziennych ustalając w oparciu o treść art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

II. w pozostałej części połączone wyroki pozostawił do odrębnego wykonania;

III. na podstawie art. 577 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396) na poczet kary łącznej grzywny zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 782/13 w dniu 29 maja 2013 r. oraz w sprawie II K 1428/13 w dniach 26, 27, i 28 października 2013 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny;

IV. na podstawie art. 572 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396) postępowanie w pozostałym zakresie umorzył;

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Indywidualnej Kancelarii Adwokackiej adw. Ł. W. z siedzibą w M. kwotę 146,60 złotych, w tym 26,40 złotych podatku od towaru i usług tytułem obrony z urzędu sprawowanej dla oskarżonego T. C.;

VI. zwolnił skazanego T. C. z kosztów niniejszego postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wskazanego powyżej wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca skazanego, zaskarżając wyrok w całości na korzyść T. C.. Obrońca skazanego zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- obrazę przepisów prawa materialnego w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k., tj. art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) poprzez niewydanie wyroku łącznego w sprawach IV K 377/01, IV K 493/01 i II K 793/01 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim oraz II K 273/02 Sądu Rejonowego w Węgrowie w sytuacji, gdy spełnione zostały warunki określone w w/w przepisie;

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k. tj. art. 572 k.p.k. poprzez umorzenie postępowania w sprawie wydania wyroku łącznego z uwagi na wykonanie części kar podlegających połączeniu, mimo to, że powyższa okoliczność nie może być podstawą do umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k., tj. art. 5 § 2 k.k. poprzez umorzenie postępowania w sprawie wydania wyroku łącznego w przypadku, gdy nie można ustalić,

czy wydane wobec skazanego wyroki podlegają połączeniu, co stanowi wynik rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść skazanego;

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k., tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę opinii o skazanym z zakładu karnego;

- rażąco niewspółmierność wymierzonej łącznej kary grzywny w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.;

- obrazę przepisów prawa materialnego w rozumieniu art. 438b pkt 1 k.p.k., tj. § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054) poprzez podwyższenie stawki wynagrodzenia obrońcy skazanego z urzędu o 22 %, zamiast o 23 % podatku od towarów i usług.

W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o:

- połączenie kar grzywny orzeczonych w sprawach II K 782/13 i II K 1428/13 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim i orzeczenie kary łącznej grzywny na zasadzie absorpcji z zaliczeniem na jej poczet grzywny wykonanej w sprawie II K 782/13 oraz okresów rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach;

- połączenie kar grzywny orzeczonych w sprawach IV K 377/01, IV K 493/01 i II K 793/01 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim oraz II K 273/02 Sądu Rejonowego w Węgrowie i orzeczenie kary łącznej grzywny na zasadzie absorpcji z zaliczeniem na jej poczet grzywien dotychczas wykonanych; zasądzenie na rzecz adw. Ł. W. tytułem obrony skazanego w postępowaniu przed Sądem I instancji kwoty 147,60 złotych, w tym 27,60 złotych podatku VAT;

- zwolnienie skazanego od kosztów sądowych;

- zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym. W toku rozprawy apelacyjnej obrońca skazanego poparł apelację i wnioski w niej zawarte, zaś prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Orzeczenie takiej treści nie przesądza w żadnej mierze o kwestii ostatecznego wymiaru kary łącznej i nie może zostać odebrane inaczej, niż jedynie jako zalecenie ponownego rozpoznania przedmiotowej sprawy przez Sąd Rejonowy bez opisanych poniżej uchybień. Analiza akt niniejszej sprawy doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż w istocie Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisu prawa materialnego w postaci art. 85 k.k., a także obrazy przepisów prawa procesowego w postaci art. 572 k.p.k. i art. 7 k.p.k. W ocenie Sądu Odwoławczego dokładna analiza karty karnej skazanego T. C., a także pozostałego, zgromadzonego na potrzeby niniejszego postępowania materiału dowodowego, winna doprowadzić Sąd Rejonowy do konkluzji, iż brak jest przesłanek do umorzenia postępowania w trybie 572 k.p.k. w odniesieniu do wyroków wydanych w sprawach o sygn. akt IV K 377/01, II K 793/01, IV K 493/01 przez Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim, a także wyroku w sprawie sygn. akt II K 273/02 wydanego przez Sąd Rejonowy w Węgrowie. Zważyć należy, że Sąd Rejonowy jako jedyną podstawę umorzenia postępowania w tym zakresie wskazał niemożność uzyskania odpisów wyroków wydanych w sprawach o sygn. akt IV K 377/01 oraz IV K 493/01 z uwagi na poddanie akt tych spraw procesowi brakowania. W ocenie Sądu Rejonowego uniemożliwiło to uzyskanie informacji w zakresie dat dziennych popełnionych przez oskarżonego czynów, a tym samym rozważenie czy zaistniały warunki do orzeczenia kary łącznej w rozumieniu art. 85 k.k. Wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia stanowisko Sądu Rejonowego nie uzyskało aprobaty Sądu II instancji. W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż istotnie z uwagi na zniszczenie akt w sprawach o sygn. akt IV K 377/01 oraz IV K 493/01 niemożliwym było uzyskanie odpisów wyroków w niniejszych sprawach, a także określenie dat popełnionych przez T. C. przestępstw, jakie były przedmiotem spraw o wskazanych powyżej sygnaturach. Jednakże ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wyrok w sprawie o sygn. akt IV K 377/01 został wydany

w dniu 30 listopada 2011 r., zaś w sprawie IV K 493/01 w dniu 5 lutego 2001 r. Do akt niniejszej sprawy dołączono także dowód w postaci odpisów Repertorium IV Wydziału Grodzkiego Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, z którego wynika, że akt oskarżenia w sprawie o sygn. akt IV K 493/01 wpłynął do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim w dniu 21 grudnia 2001 r. (k. 77). Okoliczność ta, rozważona w sposób prawidłowy i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego, winna doprowadzić Sąd meriti do uznania, że przed wydaniem pierwszego chronologicznie wyroku tj. przed dniem 30 listopada 2001 r. oskarżony popełnił kilka przestępstw, które były następnie przedmiotem spraw o sygnaturach: akt IV K 377/01, II K 793/01, IV K 493/01 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, a także II K 273/02 wydanego przez Sąd Rejonowego w Węgrowie. Orzeczone skazanemu kary podlegają łączeniu. Ponadto zważyć należy, że Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim oparł zaskarżone orzeczenie na błędnym przekonaniu, iż z uwagi na wykonanie orzeczonych uprzednio jednostkowych kar grzywny, nie podlegają one połączeniu. W tym miejscu za zasadne uznać należy przywołanie poglądu wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie II KK 84/15, zgodnie z którym w przypadku spełnienia przesłanek określonych w art. 85 k.k., połączenie prawomocnych kar w wyroku łącznym jest obligatoryjne, niezależnie od etapu i sposobu wykonywania tych ostatnich. W konsekwencji, odbycie przez skazanego - w chwili orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego - wszystkich kar wymierzonych w warunkach określonych w art. 85 k.k., nie stanowi przesłanki umorzenia postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie II KK 84/15, LEX nr 1681879) Z uwagi na konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku z powodu wskazanych powyżej uchybień, Sąd Okręgowy za niezasadne uznał odniesienie się do zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej podniesionego przez obrońcę skazanego we wniesionym środku odwoławczym. W końcowej części rozważań, zgodzić się należy ze skarżącym obrońcą, iż Sąd Rejonowy zasądzając na jego rzecz wynagrodzenie w kwocie 146,40 złotych (w tym 26,40 złotych podatku VAT) tytułem obrony sprawowanej z urzędu, zastosował błędną stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 22 %, zamiast 23 %. Mając na uwadze powyższe rozważania i uznając słuszność apelacji wywiedzionej przez obrońcę skazanego, Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok uchylił i sprawę niniejszą przekazał Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania. Z uwagi na okoliczności wskazane powyżej, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 456 k.p.k.